

АНАЛІЗ СУТНОСТІ ПОНЯТТЯ «КОМУНІКАЦІЙНА КУЛЬТУРА СУСПІЛЬСТВА»

Актуальність: комунікативна культура є однією з визначальних властивостей сучасної людини, оскільки займає провідне місце в загальнокультурному і професійному становленні особистості. Тому у цій статті досліджено поняття комунікації впродовж багатьох століть. Розглянуто питання культурної комунікації – чиннику соціокультурних процесів у суспільстві, визначено сутність поняття та роль комунікаційної культури в суспільстві.

Мета статті: розкрити сутність поняття комунікаційної в сучасному розвитку суспільства

Предмет та об'єкт дослідження:

Комунікаційна культура, масові комунікації, соціальна комунікація, культура, спілкування, становлення комунікаційної культури.

Одним із механізмів існування і розвитку суспільства, який забезпечує можливість формування культурних зв'язків, управління спільною життєдіяльністю людей, накопичення та трансляцію досвіду, є культурна комунікація, яка, безперечно, впливає на культурні зміни. Дослідженню проблем культурної комунікації присвятили наукові праці як вітчизняні, так і зарубіжні вчені в галузі культурології, антропології, соціальних комунікацій, історії, лінгвістики, зокрема А. Гуревич, Г. Почепцов, А. Соколов, Ю. Лотман, Р. Якобсон, Е. Холл, Ч. Осгуд та ін. [1]

Комунікаційна культура – це позиція особистості, що проявляється в потребі взаємодії між людьми, цілісності й індивідуальності, творчому потенціалі людини і її здатності підтримувати соціальну комунікацію.

Соціальна комунікація – обмін між людьми або іншими соціальними суб'єктами цілісними знаковими повідомленнями, у яких відображені інформація, знання, ідеї, емоції тощо, обумовлений цілим рядом соціально значимих оцінок, конкретних ситуацій, комунікативних сфер і норм спілкування, прийнятих у даному суспільстві [3]

Тобто, під поняттям комунікаційна культура, соціальна комунікація є дуже багато чинників, що визначає її. Доброзичливе відношення до інших, повага і неповага – усе визначається через комунікації.

При першій зустрічі з людиною, ми звертаємо увагу на те, як вона поводить себе в спілкуванні, які слова вона вживає та як оперує ними.

Комунікаційна культура змінювалася впродовж багатьох років, впродовж багатьох тисячоліть. Різні вчені, філософи, письменники, поети розкривали сутність поняття комунікаційної культури по своєму.

Перші вітчизняні публікації щодо психології спілкування з'явилися в Києво-Могилянській академії ще на початку XVIII ст. і декларували ідею спілкування, яка йде через пізнання, вибір засобів і способів взаємодії з гуманною орієнтацією. Мислителі того часу вбачали у спілкуванні засіб самопізнання людини, її емоційнопочуттєвий розвиток, громадянське становлення тощо. Так, Феофан Прокопович стверджував, що мистецтвом слова і спілкування можна впливати на людей і переконувати їх. На думку Г. Сковороди, людина, спілкуючись, реалізує свої природні обдарування, що можливо тільки через освіту та самопізнання. Пізнати в собі справжню людину – у цьому щастя, а корінь нещастя – в неправильному розумінні своїх здібностей, себе. У XVIII – на початку XIX ст. у творах І. Котляревського, Г. Квітки-Основ'яненка сформувалася думка про те, що культура спілкування і поведінки залежить від середовища, нових умов, соціальної ролі та рівня суспільних відносин індивіда. [2, с.1]

На сучасному етапі розвитку, комунікація є одним з головних чинників суспільства. Її розглядають поруч з культурою, тобто культура і комунікація – як одне ціле.[1]

У сучасних умовах суспільних змін відбувається переосмислення ролі культури, оновлення її форм і функцій. З одного боку, культура, як і раніше відтворює традиційні відносини та зразки поведінки, але багато в чому поведінку визначає мислення людей. З іншого боку, поширюються сучасні медіа-форми (телебачення, кіно, друк), реклама, що посилює формування ідеологічних і моральних стереотипів масової культури, «модного» стилю життя. За допомогою засобів масової інформації пропонуються різні сенси і нові ідентичності, трансформуються мислення людей. Основні положення та ідеї зв'язку між культурою та комунікацією були ґрунтовно розглянуті відомим американським лінгвістом та антропологом Е. Холлом. Він займався вивченням знакової теорії спілкування та у своїй монографії «The Silent Language» стверджує, що культура – це комунікація, а комунікація – це культура. [1]

Комунікація прямим чином здійснює вплив на сприйняття, мислення, поведінку в суспільстві. А вже як нею користуватися і її сприймати в сучасному середовищі – залежить від кожного з нас.

Висновок:

Отже, мова та спілкування відіграють важливу роль для людини в суспільстві. Сутність культурної комунікації полягає у тому, що це складова культури, яка ґрунтується на життєвому досвіді, вихованні і особистому сприйнятті, вона формує основи поведінки особистості її ставлення до різних речей через спілкування. В сучасному світі масові комунікації стали могутнім засобом, який не тільки формує громадську думку, а й часто впливає на прийняття тих чи інших політичних рішень, сприяє взаємопроникненню культур і поширенню культурних зразків і стандартів за межі однієї культури, що створює глобальний культурний простір.

Список використаних джерел

1. Культурна комунікація як чинник розвитку соціокультурних процесів : веб-сайт.URL: <https://naub.oa.edu.ua/2013/kulturna-komunikatsiya-yak-chynnyk-rozvytku-sotsiokulturnyh-protsesiv/>
2. Психолого-педагогічна сутність поняття комунікативної культури майбутніх фахівців: веб-сайт.URL: http://lib.iitta.gov.ua/5871/1/%D0%9A%D0%BE%D0%BB_%D0%BC_%D0%BF%D1%81_3.pdf
3. Поняття соціальної комунікації: веб-сайт.URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A1%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B0_%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D1%83%D0%BD%D1%96%D0%BA%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F